

ELÉGETJÜK-E ERDEINKET?

*N*apjainkban számos tévhit kering az erdőgazdálkodással kapcsolatban, miszerint az egyre növekvő fakitermelés veszélyezteti a hazai erdőállomány nagyságát.

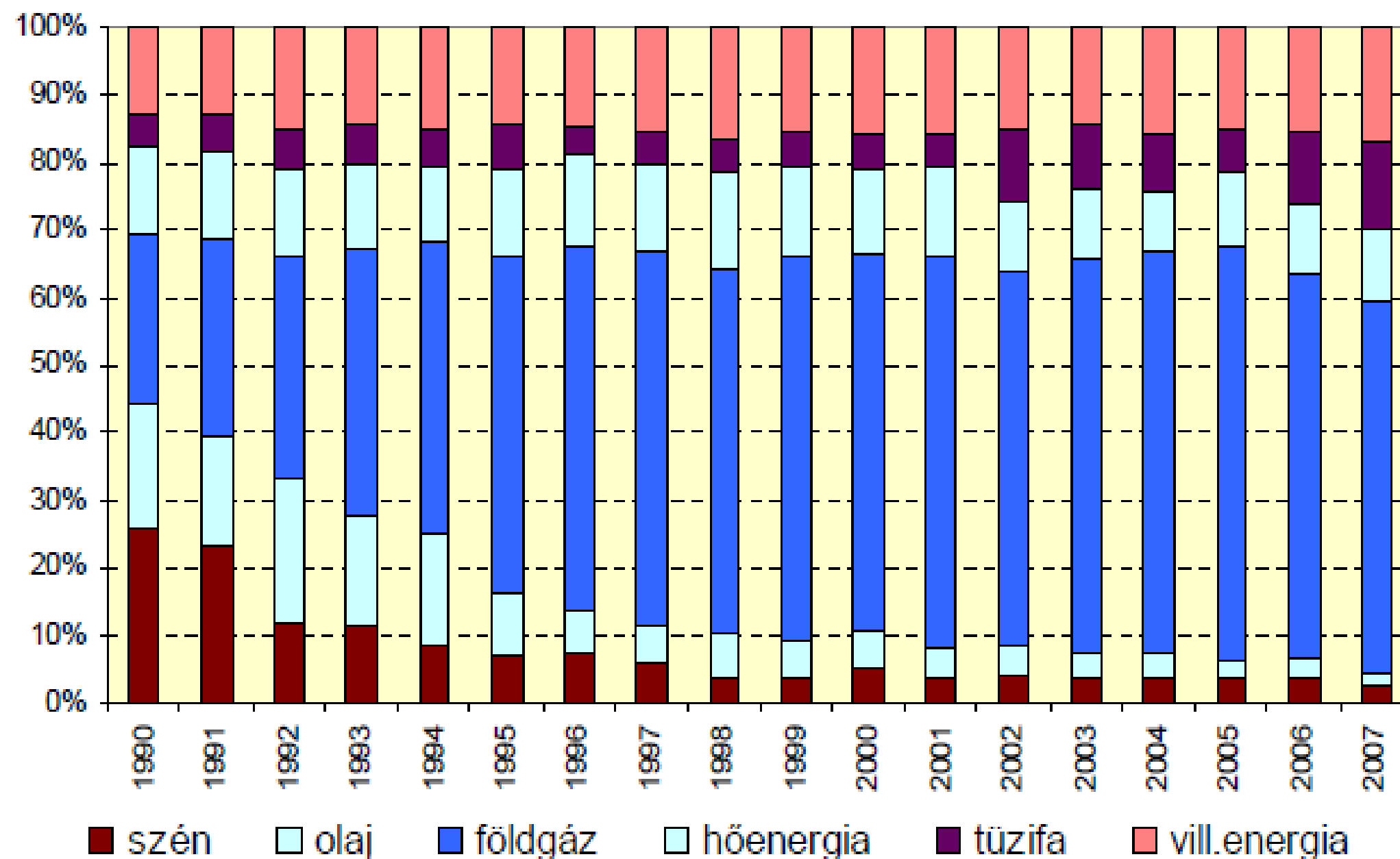
Ezt a hiedelmet kívánom megcáfolni szakirodalmakra, statisztikai adatokra és saját számításaimra támaszkodva.

Az 1990-es évek elején a földgázosítási programnak köszönhetően számos háztartás biztosította energiaellátását a vezetéken keresztül érkező földgázból. Az elmúlt években jelentősen megnőtt a számuk, ami arra enged következtetni, hogy azok a háztartások is áttértek gázfűtésre, akik korábban szénrel vagy fával tüzeltek.

Az 1. ábra szemlélteti az említett jelenséget, azaz a vizsgált periódusban a szén és az olaj részaránya drasztikus mértékben csökkent, míg a földgáz részesedése a többszörösére nőtt. Ezt fokozta a háztartási tüzelőolaj emelkedő ára, és a földgáz – kezdetben még- kedvező, támogatott ára.

A leggyakrabban alkalmazott energiatípus a földgáz, a második a villamos energia, azt követve harmadik helyen a biomassza.

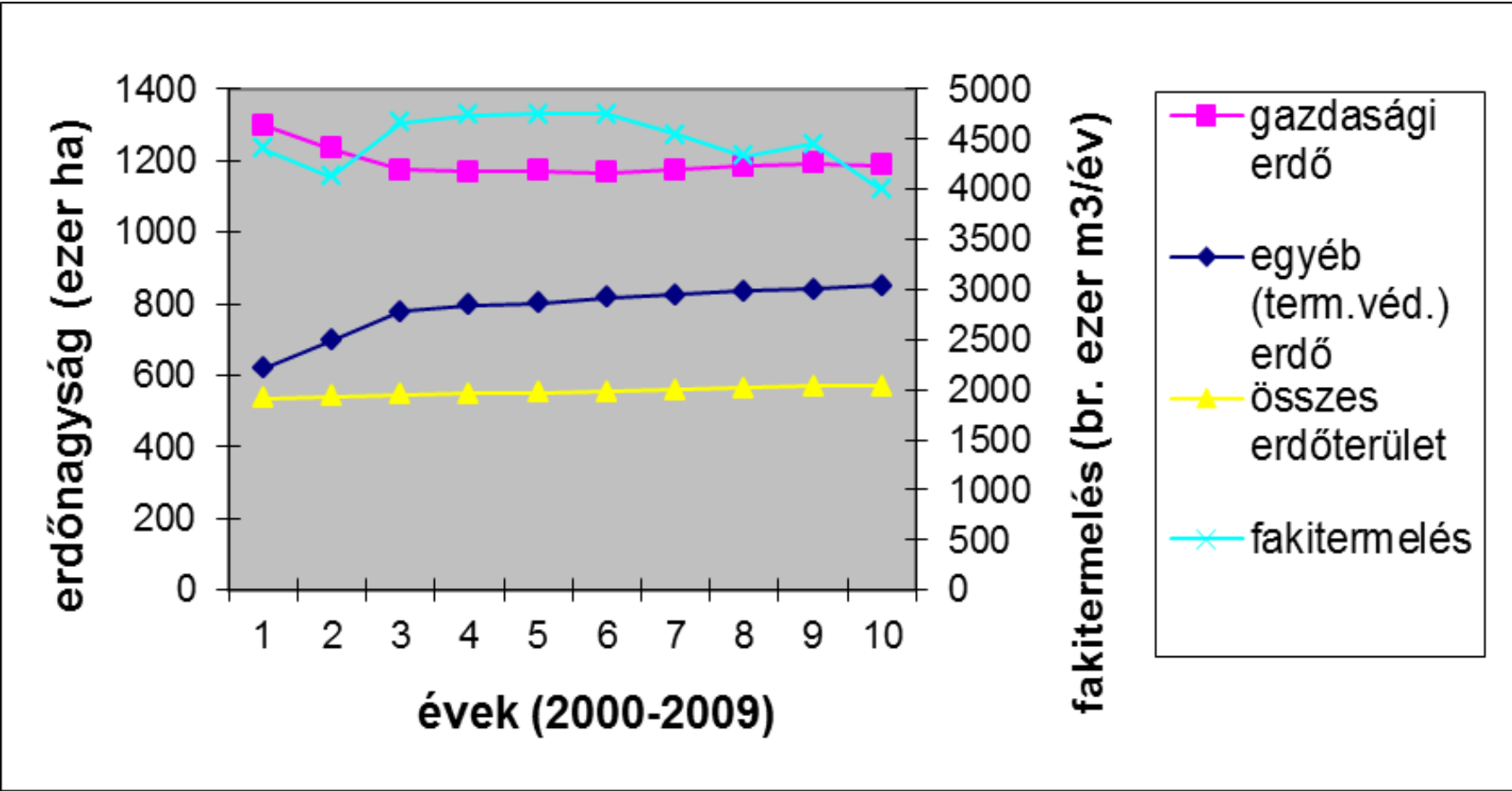
2005-től viszont a szociális támogatások fokozatos leépítése következtében átrendeződés vette kezdetét az energiapiac: a **földgáz** népszerűsége megtörni látszik, **felhasználása drágulása révén csökkenő tendenciát mutat**, viszont a biomassza – tűzifa és a biomasszából előállított villamos energia - aránya ezzel párhuzamosan növekedni kezd, ami nemcsak az erőművi, hanem a lakossági fogyasztásnak is tulajdonítható.

1. ábra: A háztartási energiafelhasználás energiahordozónként

Forrás: Energiaközpont Nonprofit Kft, 2009 (www.eh.gov.hu)

2001-ről 2002-ra ugrásszerű növekedés volt tapasztalható a kitermelt fa mennyiségét illetően, csaknem 14%-kal több fát vásároltak fel az üzemek, mint korábban. **Az erdőterület nagysága viszont továbbra sem csökkent, sőt, ugyanekkor 1,1%-kal nőtt.** A hazai biomassza erőművek 2008-ban 25.313 TJ értékű szilárd biomasszát használtak fel, ami 2-2,5 millió m³ kitermelt fának felel meg. 2008-ban a kitermelt fa mennyisége összesen 4,5 millió m³ volt (Büki et al, 2010).

A **2. ábra** részletesen ismerteti az elmúlt évek tapasztalatait az erdőnagyság és a fakitermelés összefüggéseiben. A hazai erdőállomány nagysága a 2000. év adataihoz képest 6,31%-kal emelkedett, ami évente átlagosan több mint 1,5%-os növekedést jelent.

A növekvő fakitermelés ellenére a gazdasági erdőállomány 10%-os csökkenésével párhuzamosan növekedett az egyéb, természetvédelmi erdők területe, ezt igazolja a korreláció értéke: -0,89

2. ábra: A hazai erdőterület és az éves fakitermelés nagysága

Forrás: saját számítás

2000-2009-es adatokra alapozott, 2011-re előrevetített trendanalízisem szerint a hazai erdőállomány 2069 ezer ha lesz – ami a 2008-as adatokhoz képest 2 %-os növekedést –, az éves fakitermelés pedig 4337 bruttó ezer m³, ami a 2008-as adatokhoz képest 3%-os csökkenést jelent.

Az előzőekben bemutatott korrelációs és trendanalízisek egyértelműen bizonyítják, hogy a növekvő erdőterület tehát nem egyenlő a fokozott fakitermeléssel, vagyis a **hazai állami tulajdonban lévő erdővagyon nem fog eltűnni**, sőt növekszik a természetvédelmi célú erdők területe és részaránya is. Az erőművi és lakossági keresletet a hazai erdők jelenleg még képesek biztosítani a túlzott kitermelés veszélye nélkül, a sajnos létező és jelentős illegális fakitermelés ellenére is.

*M*AGYARÁZAT:

- korábban a jóval kisebb kereslet és alacsonyabb árak mellett nem érte meg kitermelni az egyébként kitermelhető mennyiséget sem, ez a famennyiség az erdőkben maradt, veszélyeztetve nemcsak az erdészetek működését, hanem korhadás révén a környezetet és az erdőben sétálók biztonságát is.
- a jelenlegi földgázárak még inkább indokoltá teszik a környezetvédelmi szempontokon túl a faapríték illetve a tűzifa használatát, **de jelenleg** ez a megállapítás **nem fenyegeti az erdőállomány csökkenését**, hanem koncentráltabb, hatékonyabb felhasználását jelenti annak.